

General Certificate of Secondary Education
2012

Stáidéir Mhótarfheithicle agus Úsáideoir Bóithre

Aonad 1: Teoiric Mótarfheithicle
agus Úsáideoir Bóithre

Bonnsraith

[GMV11]

DÉARDAOIN 17 BEALTAINE, MAIDIN

AM

1 uair agus 30 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir larrhóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Freagair na ceisteanna uilig.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 120 an marc iomlán don pháipéar seo.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeist 49.

Uimhir Lárionaid

71

Uimhir larrhóra

Don Scrúdaitheoir
amháin

Uimhir Ceiste	Marcanna
1–6	
7–10	
11–14	
15–20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	
32	
33	
34	
35	
36	
37	
38	
39	
40	
41	
42	
43	
44	
45	
46	
47	
48	
49	

Marc
iomlán

Freagair na ceisteanna **uilig** sna spásanna chuige sin.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

- 1 Tá litreacha bána agus cúlra _____ ar chomharthaí eolais turasóireachta. [1]
- 2 Ag timpeallán, ba chóir géilleadh i gcónaí don trácht atá ag teacht ón taobh _____. [1]
- 3 Is é an _____ a thugtar ar an chuid den bhóthar nach féidir le tiománaithe a fheiceáil nuair atá scátháin in úsáid acu, fiú. [1]
- 4 Is é _____ a thugtar ar ghaoth láidir a bhíonn ag séideadh in éadan úsáideoirí bóithre, agus a fhágann go mbíonn siad ag gluaiseacht níos moille chun tosaigh. [1]
- 5 I gcás úsáideoirí bóithre a mbíonn deacracht acu dathanna áirithe a aithint, deirtear go bhfuil siad _____. [1]
- 6 Cad é dó a seasann an giorrúchán SPTÉ (PSNI) i dTuaisceart Éireann?
_____. [1]

- 7 Ainmnigh an beart maolaithe tráchta atá ann in **Fíor 7.1** anseo thíos.

Scrúdaitheoir
Amháin

Marcanna	Athmharc

. [1]

Fíor 7.1

- 8 Cad é a léiríonn an comhartha in **Fíor 8.1** anseo thíos?

[1]

Fíor 8.1
© Crown copyright

- 9 Cad é a chiallaíonn an comhartha solais tráchta in **Fíor 9.1** anseo thíos?

[1]

Fíor 9.1
© Crown copyright

- 10 Luaitear i gCóras na Slánródaíochta go bhfuil sé neamhdhleathach a

bheith ag tiomáint faoi luas níos mó ná _____ msu,
sé sin, mura bhfuil luastearainn eile léirithe.

[1]

- 11 Cá háit, taobh istigh d'fheithicil, ar chóir diosca cánach (agus diosca MOT i dTuaisceart Éireann) a thaispeáint?

---

[1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

- 12 Cén aois a dtig le húsáideoir bóithre cur isteach ar cheadúnas sealadach?

---

[1]

- 13 Ainmnigh an cineál bóthair atá ann sa ghrianghraif in **Fíor 13.1** anseo thíos.

---

[1]

Fíor 13.1

- 14 Is é an focal a úsáidtear le cur síos ar an laghdú ar luach feithicle ná

---

[1]

- 15** Tá lascaine cheal éilimh 3 bliana ar 50% ag tiománaí. Is é £640 an phréimh árachais a luaitear leis roimh asbhaint. Ciallaíonn sé seo go

mbeidh ar an tiománaí _____ a íoc.

[1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

- 16** Má bhíonn timpiste bhóthair agat, caithfidh tú é a chur in iúl do na

póilíní taobh istigh de _____ uair an chloig.

[1]

- 17** Fágann na fiacla ar an roth lústair go dtig leis comhghreamú leis an

_____.

[1]

- 18** Cén córas feithicle a bhfuil an chrág mar chuid de?

_____

[1]

- 19** Cad é dó a seasann an giorrúchán CCF (ABS)? _____

_____ [1]

- 20** Is é an chomhpháirt a chuireann breosla go dtí an sorcóir i gcarranna

nua-aimseartha ná an _____.

[1]

21 Cad é a chiallaíonn an frása “géill slí”?

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[1]

22

Fíor 22.1
© Crown copyright

(a) Cá háit a mbíonn an comhartha in Fíor 22.1 thusas?

_____ [1]

(b) Luaigh am amháin sa lá nuair is dócha a tharlóidh an ghuais in Fíor 22.1 thusas.

_____ [1]

23 (a) Luaigh dhá fháth ar chóir do thiománaithe nuacháilthe pláta R a thaispeáint.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(b) Luaigh dhá fháth ar dócha go mbeidh timpiste ag tiománaithe san aoisghrúpa 18–21 bliain ná tiománaithe in aon aoisghrúpa eile.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

24 Cad é mar a thig le duine díolúine ó chrios sábhála a fháil?

_____ [1]

25 Cad é a chiallaíonn an téarma “in aghaidh an tsrutha”?

---

[2]

26 Ríomh meánlus feithicle a chuaigh 108 míle in $1\frac{1}{2}$ uair an chloig.

---

msu [1]

27 (a) Cén córas feithicle anseo thíos a mbeadh tontaire catalaíoch ann?

1. Leictreach
2. Breosla
3. Sceitheadh
4. Tras-seoladh

---

[1]

(b) Cén fheidhm atá le tontaire catalaíoch?

---

[1]

28 Luagh fáth **amháin** nár chóir do rothaí a bheith ag rothaíocht róchóngarach don cholbha ar bhóthar?

---

[1]

- 29** Mínigh cad chuige a n-athraíonn fad na lárlínte bána ar charrbhealach singil.

_____ [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

- 30** Seachas an comhartha, ainmnigh **dhá** dhóigh a gcuirtear i gcuimhne duit go bhfuil tú ag teacht go dtí timpeallán.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

- 31** Sna spásanna chuige sin, meaitseáil an míniú árachais i **Liosta A** leis an téarma ceart árachais i **Liosta B**.

Liosta A

a : Duine atá ag obair ar son comhlachta árachais agus a dhíolfaidh polasaí de chuid an chomhlachta leat.

b : Duine a bhíonn ag díol árachais do chuid mhór comhlachtaí.

c : An duine a cheannaigh an t-árachas.

Liosta B

1. Bróicéir _____
_____ [1]

2. Gníomhaire Árachais _____
_____ [1]

3. Sealbhóir Polasaí _____
_____ [1]

32 Scrúdaigh na grianghraif in **Fíor 32.1** agus in **Fíor 32.2** anseo thíos.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Fíor 32.1

- (a) Luagh fáth **amháin** ar tógadh sconsa adhmaid feadh an chuid seo de mhótarbhealach.

---

[1]

Fíor 32.2

- (b) Luagh fáth **amháin** ar íslíodh an luas ar an chuid seo de mhótarbhealach.

---

[1]

33 (a) Ainmnigh **dhá** ghrúpa de choisithe soghonta.

1. _____ [1]
2. _____ [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(b) Cé chomh minic a chaithfidh daoine atá níos sine ná 70 bliain ceadúnas a athnuachan?

- _____ [1]

(c) Luaigh **dhá** fháth a gcaithfidh tiománaithe 70 bliain d'aois nó níos sine cur isteach ar cheadúnas tiomána níos minice ná tiománaithe atá níos óige ná 70.

1. _____ [1]
2. _____ [1]

34 Cén chomhpháirt d'fheithicil:

1. a laghdaíonn ar an fhuaim ón inneall?

- _____ [1]

2. a fhágann nach bhfuil ach brú beag de dhíth leis na coscáin a chur i bhfeidhm?

- _____ [1]

3. a osclaíonn le go rachaidh fuarthán thart?

- _____ [1]

35 Is féidir carr athláimhe a cheannach ó gharáiste, nó go príobháideach ón úinéir. Luaigh buntáiste **amháin** agus míbhuntáiste **amháin** a bhaineann leis an dá chás seo.

Garáiste: Buntáiste _____ [1]

Míbhuntáiste _____ [1]

Go príobháideach: Buntáiste _____ [1]

Míbhuntáiste _____ [1]

36 Scrúdaigh na comharthaí bóthair seo thíos.

Cad é a chiallaíonn gach ceann de na comharthaí bóthair in **Fíor 36.1** go dtí **Fíor 36.6** anseo thíos?

Fíor 36.1

Fíor 36.2

Fíor 36.3

Fíor 36.4

Fíor 36.5

Fíor 36.6

© Crown copyright

Fíor 36.1 _____ [1]

Fíor 36.2 _____ [1]

Fíor 36.3 _____ [1]

Fíor 36.4 _____ [1]

Fíor 36.5 _____ [1]

Fíor 36.6 _____ [1]

37 (a) Luaigh dhá bheart a thig le tiománaithe a dhéanamh le bheith ina dtiománaithe slána.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(b) Luaigh dhá dhóigh a dtig le daoine a bheith ina gcoisithe slána.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

- 38 (a) Luaign **dhá** dhóigh a laghdaíonn teicneolaíocht mhótarfheithicle ar thimpistí bóthair.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

- (b) Luaign **dhá** dhóigh a dtig le hinnealtóirí/pleanálaithe bóithre páirceáil i gcathair a bhainistiú.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

- 39 (a) Luaign **dhá** dhóigh a dtiocfadh le tiománaí laghdú ar an chostas a bhaineann le feithicil.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

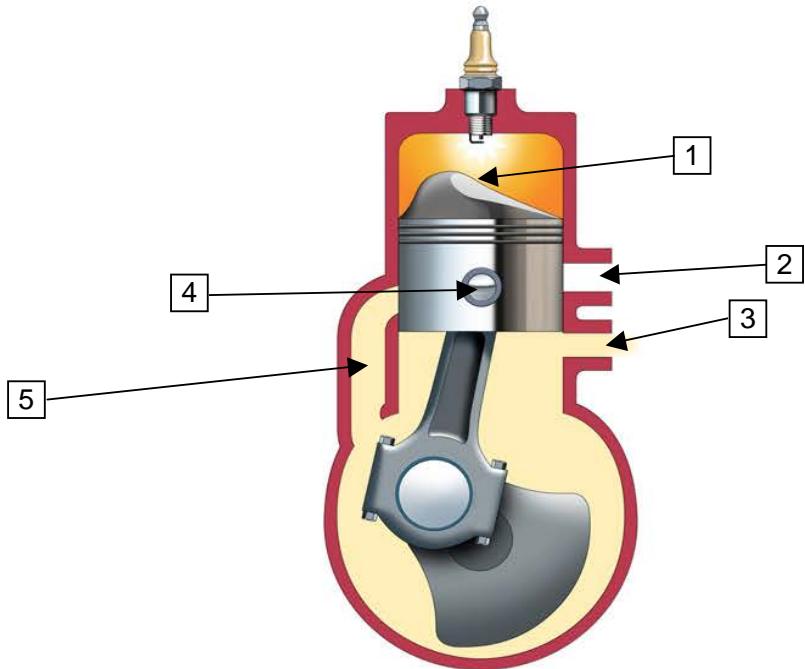
- (b) Mínigh **dhá** dhóigh a dtiocfadh le tiománaithe laghdú ar chostas feithicile mar gheall ar an stíl tiomána atá acu.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

- (c) Is sa chóimheas 1:10 a chaithfear oibreán frithreo a chur isteach i gcóras fuaraithe inneall 4.4 lítear. Ríomh cá mhéad oibreáin frithreo a bheidh de dhíth.

_____ [2]

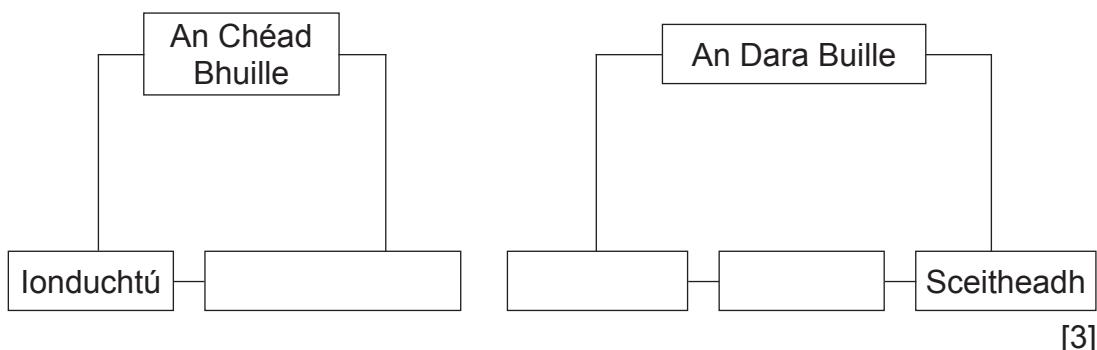
Fíor 40.1

© Motor Vehicle and Road User Studies by Eamonn McPolin, pages 100/101,
published by Colourpoint Books, 2009. ISBN 9781906578312

- (a) Ainmnigh na páirteanna atá marcálte 1 go 5 in **Fíor 40.1** thusa.

1. _____ [1]
2. _____ [1]
3. _____ [1]
4. _____ [1]
5. _____ [1]

- (b) Comhlánaigh an bhlocléaráid seo thíos don timthriall dhá bhuille.

41 (a) Mínigh cad é mar a tharlódh créacht brúite.

_____ [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(b) Cad iad na tosca faoina gcuirfí duine i luí téarnaimh?

_____ [1]

(c) Luaih **dhá** dhóigh a dtiocfadh le tiománaithe laghdú ar an tionchar a bhíonn ag an fheithicil ar an timpeallacht.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

42 (a) Luaih píosa **amháin** faisnéise a thiocfadh leat a thabhairt do na póilíní ar ghuthán agus timpiste á tairisciú agat.

_____ [1]

(b) Ainmnigh an **dá** cháipéis atá de dhíth nuair a théann duine go dtí stáisiún na bpóilíní le timpiste a thuairisciú.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

43 (a) Ainmnigh **dhá** scagaire atá ann in inneall feithicle.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(b) Cad é feidhm scagaire?

_____ [1]

- 44 Ainmnigh **dhá** rud, nach bhfaightear le feithicil de ghnáth, a thiocfadh le daoine a chur sa charr le cuidíú leo dul i ngleic le héigeandáil.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

- 45 Luaign **dhá** bheart a chaithfidh tiománaithe a dhéanamh ag láthair gortú timpiste a raibh siad féin páirteach inti.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

- 46 (a) Cad é a chiallaíonn “éigníomhach” maidir le srianta crios sábhála.

_____ [1]

- (b) Luaign **dhá** shampla de shábháilteacht thánaisteach i bhfeithicil.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

- 47 (a) Mínigh go gairid cad é mar ba chóir do thiománaithe dul thart le capall agus marcach.

_____ [2]

- (b) Mínigh cad é a chiallaíonn an téarma “gearr isteach” nuair atá feithicil ag dul thart le feithicil eile.

_____ [1]

- 48** Cuir síos go gairid ar an dóigh le bheith ag tiomáint go sábháilte trí chathair ghnóthach.

---

[6]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

- 49** Ba chóir do thiománaithe níos mó tuisceana a léiriú d'úsáideoirí soghonta bóithre.

Pléigh an ráiteas seo, agus déan tagairt do na cineálacha éagsúla d'úsáideoirí soghonta bóithre atá ann, na deacrachartaí a bhíonn acu agus cad é mar a thig le tiománaithe eile níos mó tuisceana a léiriú dóibh.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh
sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.